

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО
ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙОЇ РОБОТИ.**

Семінар 1. Сутність релігії.

План:

1. Проблема походження релігії.
2. Сутність, структура та функції релігії.

Теми доповідей і повідомлень.

1. Релігія як самостійна галузь духовного життя.
2. Структура сучасних релігій.
3. Роль релігії у духовному житті людини.

Самостійна робота

1. Дайте визначення та назвіть особливості релігійного світогляду.
2. Охарактеризуйте основні функції та визначте роль релігійної віри в житті людини.

Література:

1. Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс].

Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с

2. Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-е вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с

<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>

3. Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]

<https://ure-online.info/ir/>

4. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. –Т.1.- 496 с., т.2 – 545 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihii_Tom_3.pdf

5. Харьковщенко Є.А .Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

1.Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506

2.Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/>;

3.Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;

4.Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>

5.Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;

6.Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website)

https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznnavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini

7.Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;

8.Сайт Української асоціації релігієзнавців:

<https://ukreligieznnavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 2.Первісні та ранні форми релігії.

План:

1. Архаїчна свідомість. Характеристика основних найдавніших форм релігії:

а)Тотемізм.

б) Анімізм.

в)Фетишизм

2.Виникнення та класифікація міфів.

Теми доповідей і повідомлень.

- 1.Тотемізм, його особливості. Тотемні обряди і табу.
- 2.Анімізм, його особливості. Культ предків.
- 3.Поховальні обряди і культу.

Самостійна робота

- 1.Надайте основні визначення магії та охарактеризуйте її різновиди.
- 2.Охарактеризуйте шаманізм як релігійний феномен.

Література:

- 1.Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс].

Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с

- 2.Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-е вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с

<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>

- 3.Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]

<https://ure-online.info/ir/>

4. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. –Т.1.- 496 с., т.2 – 545 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihii_Tom_3.pdf

5. Харьковщенко Є.А .Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

- 1.Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506

2.Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/>;

3.Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;

4.Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>

5.Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;

6.Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website)

https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini

7.Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;

8.Сайт Української асоціації релігієзнавців:

<https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 3. Національні релігії.

План:

1. Національні релігії Індії: індуїзм, джайнізм.
2. Національні релігії Китаю: конфуціанство і даосизм.
3. Синтоїзм як національна релігія Японії.

Теми доповідей і повідомлень.

- 1.Індуїзм, особливості його віровчення та культу.
- 3.Конфуціанство як соціально-етичне вчення і релігія.
- 3.Даосизм.

Самостійна робота

- 1.Конфесії індуїзму в Україні.
2. Синтоїзм – японська національна релігія

Література:

- 1.Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс].

Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с

2.Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-е вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с

<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>

3.Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]

<https://ure-online.info/ir/>

4. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. –Т.1.- 496 с., Т.2 – 545 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihii_Tom_3.pdf

5. Харьковщенко Є.А .Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

1.Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506

2.Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/>;

3.Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;

4.Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>

5.Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;

6.Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website)

https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznnavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini

7.Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;

8.Сайт Української асоціації релігієзнавців:

<https://ukreligieznnavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 4.Світові релігії. Буддизм.

План:

1. Особистість та вчення Будди.
2. Вчення про страждання: чотири “шляхетні” істини.
3. Виникнення і специфіка основних напрямів буддизму:
 - хінаяна (тхеравада);
 - махаяна (чань-буддизм, ламаїзм)/

Теми доповідей і повідомлень.

- 1 Особистість Будди.
- 2.Трипітака – священна книга буддизму.
- 3.Життя буддійського монастиря.

Самостійна робота

- 1.Охарактеризуйте дзен-буддизм.
2. Охарактеризуйте ламаїзм.

Література:

1.Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс].

Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с

2.Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-є вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с

<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>

3.Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]

<https://ure-online.info/ir/>

4. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. –Т.1.- 496 с., т.2 – 545 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihii_Tom_3.pdf

5. Харьковщенко Є.А .Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

1.Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506

2.Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/>;

3.Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;

4.Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>

5.Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;

6.Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website)

https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini

7.Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;

8.Сайт Української асоціації релігієзнавців:

<https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 5. Авраамічні релігії. Іудаїзм.

План:

1.Виникнення та періодизація Іудаїзму. Поняття «Аврамічні релігії»

2.Священні книги Тора, Танах , Талмуд, їх структура та зміст.

3.Основи віровчення та культу в іудаїзмі.

Теми доповідей і повідомлень.

- 1.Іудаїзм – перша монотеїстична релігія.
- 2.Морально-етична система іудаїзму.
- 3.Свята в іудаїзмі.

Самостійна робота

- 1.Авраам, Мойсей пророки іудаїзму.
2. Іудаїзм в Україні.

Література:

1.Нариси з історії та культури євреїв України / упоряд. та ред. Л. Фінберг, В. Любченко. – Вид. 3-тє. – Київ: Дух і літера, 2009. – 437 с.

https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001006

2.Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс].

Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний уні- верситет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с

3.Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-є вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с

<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>

4.Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]

<https://ure-online.info/ir/>

5. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. –Т.1.- 496 с., т.2 – 545 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihii_Tom_3.pdf

6. Харьковщенко Є.А .Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

1.Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506

2.Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України:
<https://www.kmu.gov.ua/>;

3.Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;

4.Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>

5.Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;

6.Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website)
https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznnavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini

7.Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;

8.Сайт Української асоціації релігієзнавців:
<https://ukreligieznnavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 6. Морально-етичний кодекс Християнства.

- 1.Особистість Боголюдини Ісуса Христа.
2. Структура Біблії.

Теми доповідей і повідомлень.

- 1.Особливості віровчення Католицизму.
2. Особливості віровчення Православ'я.
3. Особливості віровчення Протестантизму.

Самостійна робота

Написання есе на тему: « Нагірна проповідь» Ісуса Христа – серце християнського віровчення.

Література:

1.Біблія. <https://bible-book.org/uk/>

2.Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс].

Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с

3.Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-є вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с

<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>

4.Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]

<https://ure-online.info/ir/>

5. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. –Т.1.- 496 с., т.2 – 545 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihi_Tom_3.pdf

6.. Харьковщенко Є.А .Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

1.Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506

2.Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/>;

3.Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;

4.Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>

5.Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;

6. Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website)

https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini

7. Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;

8. Сайт Української асоціації релігієзнавців:

<https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 7. Іслам.

План:

1. Особистість Пророка Мухаммеда. Виникнення та поширення ісламу.
2. Коран – священна книга мусульман.
3. Мусульманське віровчення та звичаї.

Теми доповідей і повідомлень.

1. Особистість Пророка Мухаммеда.
2. Коран – священна книга мусульман.
3. П'ять стовпів ісламу.

Самостійна робота

1. Головні течії ісламу.
2. Іслам в Україні.

Література:

1. Іслам в Україні. <https://islam.in.ua/ua>

2. Коран. <https://umma.in.ua/ua/node/1750>

3. Шепетяк О.М. Історія релігії (в трьох томах). – Жовква: Місіонер, 2019 р. – Т.1.-496 с.,

https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27760/1/O_Shepetiak_IR_IFF.pdf

4. Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний уні- верситет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с

5.Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-е вид. доп. та перероб. – К. : BOOKCHEF, 2023. – 463 с

<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>

6. Харьковщенко Є.А .Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

1.Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506

2.Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/>;

3.Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;

4.Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>

5.Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;

6.Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website)

https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznnavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini

7.Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;

8.Сайт Української асоціації релігієзнавців:

<https://ukreligieznnavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 8. Історія релігії на українських землях до XVII ст.

План:

1.Язичництво східних слов'ян.

2.Проникнення християнства на руські землі.

Теми доповідей і повідомлень.

1.Релігійні вірування та звичаї літописних слов'ян.

2.Виникнення та поширення християнства на Русі.

3.Розвиток релігійної думки в Київській Русі.

Самостійна робота

- 1.Православна церква в період татарської навали.
- 2.Перенесення Київської митрополії до Володимира над Клязьмою.

Література:

- 1.Огієнко І. Українська церква: Нариси з історії Української Православної Церкви: У 2 т. <http://litopys.org.ua/ohienko/oh.htm>
- 2.Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс].Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний уні- верситет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с
- 3.Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-е вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с
<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>
4. Історія релігій в Україні : наук. щоріч./ гол. ред. І. Орлевич; Львівський музей історії релігії; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Львів: Видавничий відділ Львівського музею історії релігії “Логос”, 2023. Вип. 33. 232 с. <https://religio.org.ua/index.php/religio/issue/view/28>
- 5.Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]
<https://ure-online.info/ir/>
6. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. –Т.1.- 496 с., т.2 – 545 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihii_Tom_3.pdf
7. Харьковщенко Є.А .Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с
<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

- 1.Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506
- 2.Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua/>;
- 3.Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;
- 4.Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>
- 5.Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;
- 6.Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website) https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini
- 7.Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;
- 8.Сайт Української асоціації релігієзнавців: <https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 9. Українська церква у XVII – XIX ст.

План:

- 1.Православна церква в умовах різноконфесійної іноземної влади на українських землях.
2. Берестейська унія.
3. Українське православ'я в складі РПЦ .

Теми доповідей і повідомлень.

1. Стан православної церкви в період від поділу Київської митрополії до Берестейської унії (1458-1596 рр.)
- 2.Активізація діяльності братського руху та його наслідки. Початок релігійної полеміки.
- 3Особливості укладання Берестейської унії та її історичне значення.

Самостійна робота

1. Українська церква у складі Московського патріархату: перехід від незалежності до втрати самостійності
2. Офіційна церква і побутова релігійність українського народу.

Література:

1. Огієнко І. Українська церква: Нариси з історії Української Православної Церкви: У 2 т. <http://litopys.org.ua/ohienko/oh.htm>
2. Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с
3. Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-є вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с
<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>
4. Історія релігій в Україні : наук. щоріч./ гол. ред. І. Орлевич; Львівський музей історії релігії; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Львів: Видавничий відділ Львівського музею історії релігії “Логос”, 2023. Вип. 33. 232 с. <https://religio.org.ua/index.php/religio/issue/view/28>
5. Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]
<https://ure-online.info/ir/>
6. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. –Т.1.- 496 с., т.2 – 545 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihii_Tom_3.pdf
7. Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с
<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

1. Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України:
<https://www.kmu.gov.ua/>;

3. Інститут релігійної свободи: [https://irs.in.ua/ua/](https://irs.in.ua/ua;);
4. Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>
5. Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;
6. Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website)
https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini
7. Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;
8. Сайт Української асоціації релігієзнавців:
<https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/uar/>

Семінар 10 Релігійні процеси в Україні у XX – XXI ст.

План:

1. Процес національно-релігійного відродження на початку XX ст
2. Релігійне життя в Україні в умовах радянського тоталітаризму
3. Релігійне життя незалежної України.

Теми доповідей і повідомлень.

1. Український церковний рух початку XX ст. Церковна політика Директорії і проголошення автокефалії Української православної церкви.
2. Відродження Української автокефальної православної церкви. Томос.
3. Релігійна карта сучасної України.

Самостійна робота

1. Церковна політика більшовицького уряду та репресії проти церкви.
2. Становище церкви під час Другої світової війни. Післявоєнний розвиток православ'я в Україні (1945-1990).

Література:

1. Історія релігій в Україні : наук. щоріч./ гол. ред. І. Орлевич; Львівський музей історії релігії; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Львів: Видавничий відділ Львівського музею історії релігії “Логос”, 2023. Вип. 33. 232 с. <https://religio.org.ua/index.php/religio/issue/view/28>

2. Колодний А., Филипович Л. Розвиток релігієзнавства в незалежній Україні: досвід Відділення релігієзнавства / А. Колодний, Л. Филипович // Філософська думка, 2021. – № 4. – С. 86–984.

https://www.pdcnet.org/collection/fshow?id=fd_2021_2021_0004_0086_0097&pdfname=fd_2021_2021_0004_0086_0097.pdf&file_type=pd%20f

3. Огієнко І. Українська церква: Нариси з історії Української Православної Церкви: У 2 т. <http://litopys.org.ua/ohienko/oh.htm>

4. Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. Релігієзнавство: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 168 с

5. Протеро С. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. – 3-є вид. доп. та перероб. – К. : BOOKSHEF, 2023. – 463 с

<https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/relihiieznnavstvo.pdf>

6. Патріарший і Синодальний Томос надання автокефального церковного устрою Православній церкві України від 6 січня 2019 р. / повний текст українською/ <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2614225-tomospovnij-tekst-ukrainskou.html>

7. Словник-довідник з релігієзнавства

https://chtyvo.org.ua/authors/Skrobach_Bohdan/Relihii_v_Ukraini_Slovnyk-dovidnyk/

8. Rescriptum of the Holy Father Francis to promulgate the Instruction on the confidentiality of legal proceedings, 17.12.2019. URL:

<https://press.vatican.va/content/salastampa/en/bollettino/publico/2019/12/17/191217b.html>

9. Українська релігієзнавча енциклопедія [електронний ресурс]

<https://ure-online.info/ir/>

10. Шепетяк О.М. Історія релігії в трьох томах. – Жовква: Місіонер, 2019 р. – Т.1.-496 с., т.2 – 545 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Shepetiak_Oleh/Istoriia_relihii_Tom_3.pdf

11. Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство : підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479с

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/424521/default>

Інтернет-ресурси:

1. Державна політика у сфері релігій. Офіційний сайт Міністерства культури України: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244949506
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua/>;
3. Інститут релігійної свободи: <https://irs.in.ua/ua>;
4. Компаративістські дослідження релігії: <http://lib.onu.edu.ua/komparativistski-doslidzhennya-religiyi/>
5. Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>;
6. Підручники для вузів онлайн (pidru4niki.website) https://pidru4niki.com/19991130/religiyeznnavstvo/istoriya_religiyi_v_ukrayini
7. Релігійно-інформаційна служба України: <https://risu.org.ua/>;
8. Сайт Української асоціації релігієзнавців: <https://ukreligieznnavstvo.wordpress.com/uar/>